

Moravská vinná stezka

– Slováckem mezi žudry a vinohrady

Slovácká vinařská podoblast vyniká širokým sortimentem odrůd révy vinné a vyspělým malovinařstvím. Výše položené vinice dávají v kopcovitém terénu plná vína se svěžím charakterem a výrazným odrůdovým aroma, v rovinách Podluží se pěstují především odolnější odrůdy Ryzlinku rýnského a Ryzlinku vlašského, z modrých odrůd Zweigeltrebe a Frankovka. Tyto odrůdy dávají v příznivých ročníchích plná a aromatická vína, jaká jinde nenajdete.

Cyklotrasy jsou tady stejně pestré jako kroje, tradice a vína. Bezpečná jízda po klidných silnicích, účelových komunikacích a cyklostezkách je odpočinkem, radostí i cestou za poznáním. Z celkových tří set kilometrů Moravské vinné stezky prochází členitým reliéfem Slovácka asi třetina. Málo přes sto kilometrů je spolu s bohatou nabídkou turistických cílů a vinařských zážitků ideálním formátem pro třídní poznávací expedici převážně rovinatým krajem, který rámuje kopce a kopečky Bílých Karpat, Chřibů a Ždánického lesa.

Základní informace

Obce a města na trase: Terezín, Čejč, Čejkovice, Starý Poddvorov, Mutěnice, Dubňany, Ratíškovice, Vaceňovice, Milotice, Skoronice, Kyjov, Kostelec, Vlkoš, Vracov, Bzenec, Domanín, Těmice, Ořechov, Vážany, Polešovice, Tučapy, Boršice, Buchlovice, Tupesy, Zlechov, Velehrad, Modrá, Staré Město, Uherské Hradiště

Parametry a značení trasy

Délka	Celkem 290 km, na Slovácku 105 km
Profil	Několik kopečků v první části etapy tvoří jihozápadní výběžky Kyjovské pahorkatiny, náročnější terén je i v Podchřibí na Uherskohradištsku. Převážují roviny Dolnomoravského úvalu
Povrchy	50 % klidné silnice 3. třídy, 35 % terénní úseky, 15 % cyklostezky
Maximální převýšení	250 m
Sjízdnost	Většina trasy stezky celoročně, náročnější jsou pouze lesní úseky v okolí Starého Poddvorova a písčité cesta ze Bzenec do Hrubého háje
Značení	Značky se stylizovaným sklepním žúdem červené barvy
Nástupní místa	Čejč, Mutěnice, Kyjov, Vlkoš, Vracov, Bzenec, Uherské Hradiště
Nádraží na trase	Čejč, Mutěnice, Kyjov, Vlkoš, Vracov, Bzenec, Uherské Hradiště

TEREZÍN – RATÍŠKOVICE (30 km)

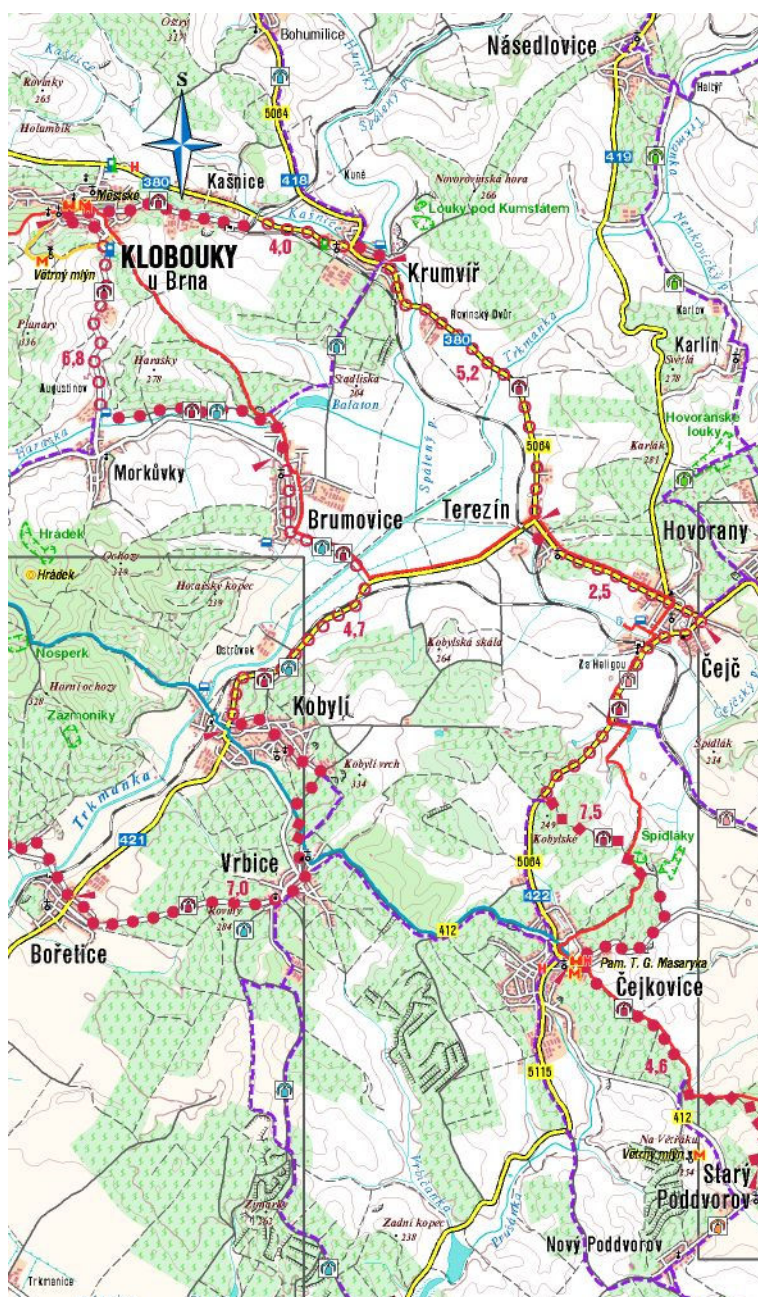
Na Slovácko a do stejnojmenné vinařské podoblasti vstupuje páteční Moravská vinná stezka v Terezíně. Upravenou osadu, která získala titul jihomoravská vesnice roku 2008, zdobí vinařský areál Bůdy, místo konání vyhlášených otevřených sklepů. Krajem T. G. Masaryka vede úsek stezky z Čejče do Čejkovic. Připomínkou několikaletého pobytu prezidenta-osvoboditele je stejnojmenná cesta i pamětní desky v obou obcích. Brzy za Čejčem končí odbočkou růžové vinařské stezky do Mutěnic její krátký společný úsek s páteční vinařskou trasou. Moravská vinná pokračuje mírným stoupáním po silnici směrem na Čejkovice. V polovině cesty odbočí do terénu a začíná desetikilometrový úsek do Starého

Poddvorova, který patří k nejpůvabnějším na celé trase. Většinou nezpevněný povrch stezky kopíruje členitý reliéf krajiny, parádní výhledy do údolí střídá pohodová jízda na úpatí polí a vinic.

Pestrost povrchů trasy a proměnlivost krajiny charakterizují úsek, který je hustě protkaný sítí místních okruhů vinařských stezek. Nad Starým Poddvorovem odbočí Moravská vinná k lesu, v jehož stínu se ubírá v souběhu s dálkovou cyklotrasou č. 412 Břeclav – Hradec Králové. Za mokra obtížně sjízdnou cestu lesem vystřídá nad Mutěnicemi sjezd do obce, která je baštou vinařství na Slovácku. Vinařský areál Pod bůdama charakterizují rostlinné a figurální motivy na žudech a průčelí sklepů. Na červenohnědém podkladu je v omítce vyškral bal místní lidový umělec Ján Lacko. Asi 500 sklepů dnes tvoří pitoreskní vinařskou dědinu s názvy ulic, hospodou i několika penziony. Následujících rychlých deset kilometrů přes Dubňany do Ratíškovic vede sice po silnici, nabízí však pestrou ukázkou drobných sakrálních památek a rozhodně nenudí. Návěští páteční stezky za Ratíškovicemi upozorňuje na zajímavý projekt „Na kole po kolejích ke Kanálu“, který můžete navštívit odbočíte-li doprava a vydáte se podél bývalé Baťovy železniční trati.

RATÍŠKOVICE – BZENEC (35 km)

Členitého reliéfu krajiny a husté sítě zpevněných polních cest a cyklostezek využívá trasa Moravské vinné na své pouti národopisnou oblastí Kyjovského Dolňácka. V první části úseku najdete na pětníku tři významné sklepní kolonie, které jsou ukázkou typických sklepních staveb v regionu. Ratíškovický Slavín mezi vinohrady pod kopcem Náklo stejně jako vacenovické Zlébky patří k nejmladším vinařským areálům na Moravě. Oslovte některého z přítomných hospodářů a nechte se pozvat na deci milerky či osvěžující veltlíny. Každý vinař se rád pochlubí hloubkou svého podzemí i rodinnou vinařskou tradicí. Legendární milotické Šidleny – ke kterým vás ze středu obce přivede Mutěnická vinařská stezka – pamatují vepřovicové domečky s doškovými střechami nad kvelbenými sklepy. Dnešní Šidleny už nejsou tichou starosvětskou vinařskou kolonií. Krásný výhled, pohostinnost zdejších vinařů a chuťová pestrost milotických vín je zdobí stejně jako před lety. Pobyt v Miloticích by jste však ne-

měli ukončit návštěvou Šidlen. V katastru obce se nacházejí přírodní rezervace Horky a Písečný rybník, k pozoruhodným ukázkám venkovského baroka patří kostel Všech svatých i milotický zámek. Přehlídku sklepních staveb, které tvoří samostatné osady na úpatí viničních tratí završují skoronické budy a rozlehlá kolonie na okraji dubohabřiny Chrást u Vlokoše. Kromě možnosti odpočinku a občerstvení nabízí všechny zmíněné zastávky i panelovou interpretaci místního kulturní dědictví. Altán na okraji skoronických sklepů je open-air informačním centrem s nabídkou materiálů o vinařských stezkách, tipů na výlety i databází ubytovacích a stravovacích zařízení certifikovaných pro cykloturistiku.

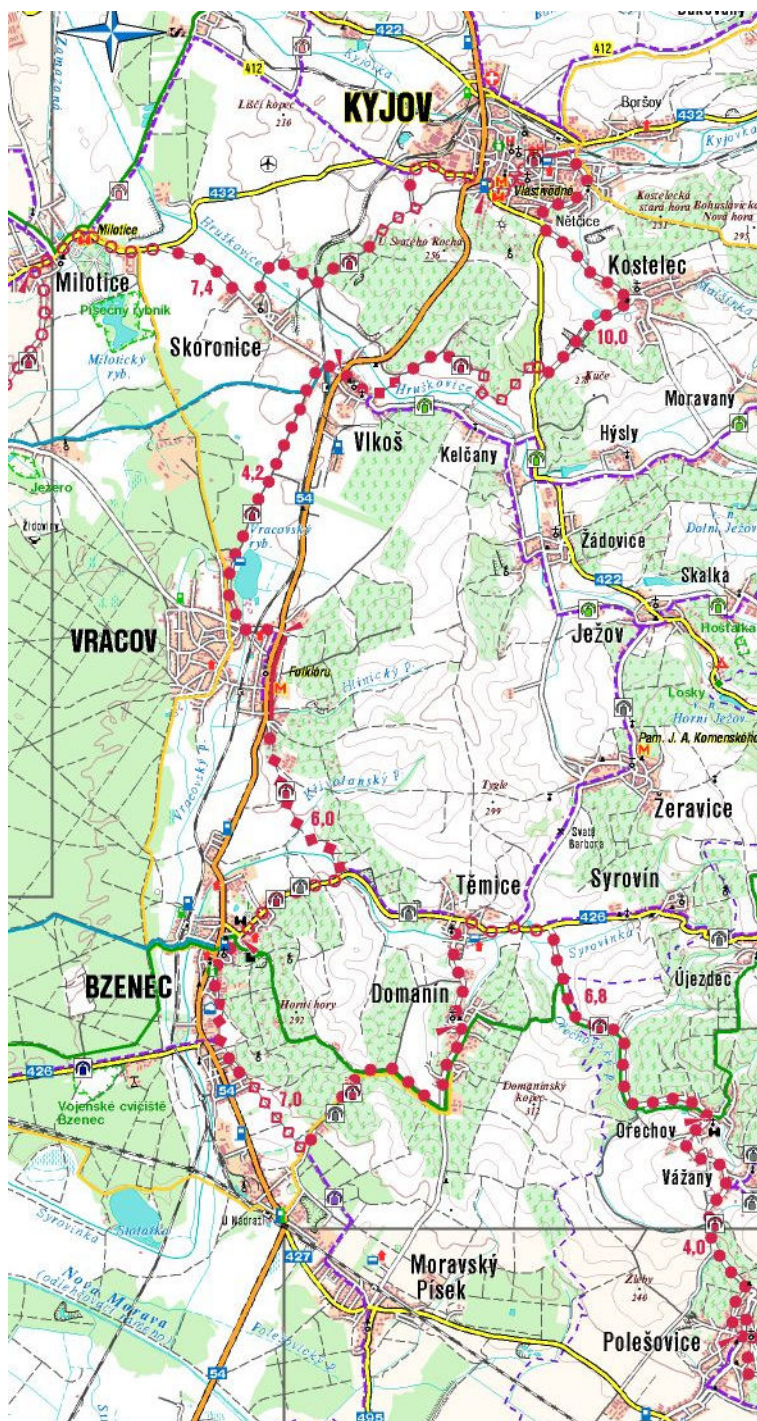
Následujících patnáct kilometrů do Bzence vede převážně po cyklostezkách a nabízí několik nevšedních vinařských zážitků i jedinečných ukázek historické architektury.

Renesanční radnice a muzeum v Kyjově, který je kulturním a společenským centrem regionu, jsou ojedinělými stavbami na Slovácku. Kostel sv. Václava v sousedním Kostelci s románskými základy je pohledovou dominantou Kyjovska a cennou sakrální památkou. Vlokošská sklepní kolonie na úpatí dubohabřiny Chrást zaujme nejen svou velikostí, ale i společenskou a terapeutickou funkcí zdejších sklepů, kterou v knize „Týden co týden“ pojmenoval skoronský rodák Josef Holcman:

„Ve Vlokoši je hřbitov na konci dědiny a kilometr za ním jsou ty vinné sklepy, Vlokoško. Polovina truchlících se z pohřbu nevrací do dědiny, polovině truchlících ťukají a zvoní v kapsách černých obleků klíče od sklepů a ti mužové jdou po pohřbu od hřbitovní brány směrem doleva, kde se potkají, aby se zastavili a vzpomínali, co dobrého nebožtík vykonal. Nezapomenou ho zapít. Domů se vracejí za tmy, vyrovnaní, usmíření, klidní.“

Sousední Vracov je dávná zemědělská osada a kořeny vinařství zde sahají až do doby předhusitské. Výjimečné postavení mezi sklepy, které zde patří vždy několika majitelům, má sklep č. 15 v Barákách – legendární Parlament. Traduje se, že patnáctka byla původně obecní sklep, kde měli víno radní... Vracovské sklepy bývaly – některé zůstávají dodnes – druhou radnicí a kolbištěm politických debat. Protože víno dělá dobrou náladu a dobrá nálada zase dobré skutky, pro většinu sporů, které svářily místní konšely, se našel kompromis právě tady. Bez povšimnutí by jste ve Vracově neměli minout farní kostel sv. Vavřince, ojedinělou stavbu burgundsko-cisterciácké gotiky. Stoupání sklepní uličkou Na jamech přechází za městem v terénní úsek mezi poli a vinicemi, následná silniční odbočka doprava napoví, že společný úsek Moravské vinné a Bzenecké vinařské stezky nás přivede do města s bohatou historií a tisíciletou lípou, která dala jméno proslavené Bzenecké lipce, vínu Ryzlinku rýnského sklizeného z nejlepších tratí města a okolí.

K novogotickému zámku na okraji Bzence, kde se proslavené víno ve 30. letech minulého století zrodilo, přiléhá terasovitá zahrada a park s památní lípou, jejíž stáří se odhaduje na 900 let. Kostel sv. Jana Křtitele z počátku 18. století má umělecky hodnotný barokní interiér. Židovský hřbitov je středověkého původu, nejstarší dochované náhroby jsou z konce 17. století.

BZENEC – UHERSKÉ HRADIŠTĚ (50 km)

Společně s nejkratší vinařskou stezkou pokračuje vinařská magistrála ze Bzence místní částí Olšovec a po překonání písčitého úseku do Hrubého háje stoupá vinicemi nad Domanín. Při průjezdu obcí zaujme barokní zemědělský dvůr vpravo do stezky a kostela sv. Václava ve středu Domanína. Za další obcí na trase Těmicemi odbočuje páteřní stezka přes Ořechov, vystoupá do Vážan a po klidné silnici spěje do Polešovic. Dominantní stavba Polešovic je barokní kostel sv. Petra a Pavla postavený v roce 1735. Cennými památkami jsou pozdně barokní pamětní kříž Na Salajce a sochy sv. Marka a sv. Floriána. Polešovice jsou významným centrem šlechtění révy vinné na Moravě. V roce 1881 pobýval v sousedních Tupesích básník Svatopluk Čech a v jeho pozůstalosti se zachovala vzpomínka na „polešovské víno lahodné“. O tom, že tato chvála polešovického vinařství neztratila nic ze své platnosti, se můžete přesvědčit v cihlové kolonii v blízkosti kostela zvané U sklepů. Polešovická sklepní ulička vás přivede k táhlému stoupání do Tučap, které předznamenává profil závěrečného úseku trasy. Náročnější terén v podhůří Chřibů nabízí půvabné přírodní scenérie, cenné historické i architektonické památky i cestu kolébkou slovanského osídlení Moravy. Po sjezdu do Boršic pokračuje zpevněnou lesní cestou okrajem přírodního parku Stříbrnické paseky k vodní nádrži Smraďavka, které dal jméno nedaleký sirovodíkový pramen. Její vody můžete využít k osvěžení a krátkému odpočinku, čerstvé síly budete potřebovat – polovina z dvaceti kilometrů, které zbývají do cíle, vede kopcovitým terénem. Ouverturou je krátké a poměrně strmé stoupání nad Buchlovicemi. Při sjezdu do obce nepřehlédněte buchlovický zámek, architektonický skvost pozdní renesance ve stylu italských venkovských vil. Desetikilometrový úsek nahoru-dolů Podchřibím pokračuje stoupáním nad Břestek. V sousedních Tupesích doporučuji krátkou odbočku z trasy stezky. Dovede vás k expozici tupeské keramiky, která je umístěna v domě upraveném jako obydlí hrnčíře a vypovídá o způsobu života na Slovácku na přelomu 19. a 20. století.

V souvislé venkovské zástavbě se mění Tupesy ve Zlechov, odkud zamíří Moravská vinná stezka polní cestou k staroslavnému Velehradu. Prohlídku baziliky Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje a nejvýznamnějšího moravského poutního místa můžete spojit s návštěvou nedalekého archeoskanzenu v Modré, který je ukázkou velkomoravského sídliště z 9. století. Památkami na rané slovanské osídlení se pyšní i Staré Město, kudy Moravská vinná stezka dospěje ke svému cíli na břehu řeky Moravy v Uherském Hradišti. Návěští s červeným sklepním žudrem zde zároveň označuje začátek trasy pro ty, kdo se vydávají vinorodou Moravou opačným směrem.

